

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Kanton Sarajevo
Općina Hadžići
Osnovna škola „Hilmi ef. Šarić“ Tarčin

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina
Canton Sarajevo
Municipality of Hadžići
Primary school „Hilmi ef. Šarić“ Tarčin

Broj: 01-3-392/26

Datum: 13.4.2026. godine

ETIČKI KODEKS

Ekскурzija 2025/2026

Web: <http://oshilmi.edu.ba> e-mail: oshilmi@bih.net.ba

Tel: +387 33 428 395, fax: +387 33 419 150

Civilnih žrtava rata 36, 71244 Tarčin

ETIČKI KODEKS ZA REALIZACIJU ODGOJNO-OBRAZOVNOG RADA U OKVIRU VANNASTAVNIH I POSEBNIH PROGRAMA

Član 1.

Etičkim kodeksom za realizaciju odgojno-obrazovnog rada u okviru vannastavnih i posebnih programa koji se izvode u ili izvan odgojno-obrazovnih ustanova Kantona Sarajevo (u daljem tekstu: Etički kodeks), JU OŠ „Hilmi ef. Šarić“ Tarčin. Propisuju se etička načela i pravila ponašanja, oslikavajući put prema moralnoj izvrsnosti koji trebaju slijediti učenici, nastavnici i ostali učesnici u međusobnim interakcijama i odnosima s drugima tokom njihove provedbe. Ovaj Etički kodeks odražava duboko poštovanje prema ličnom dostojanstvu svakog pojedinca i ugledu škole.

Učesnici obuhvataju učenike, obrazovno i administrativno osoblje, te sve druge osobe i saradnike koji sudjeluju u planiranju i realizaciji programskih aktivnosti pod ovlaštenjem direktora/direktorice i drugih voditelja programa.

Član 2.

Terminološko korištenje muškog ili ženskog roda u ovom Etičkom kodeksu podrazumijeva uključivanje oba roda.

Član 3.

Etički kodeks ima svrhu postavljanja visokih standarda za odnose i kulturno ponašanje među svim sudionicima vannastavnih i posebnih programa. Njegova dosljedna primjena ima za cilj razvoj kulturne osjetljivosti, učinkovite komunikacije i zajedničke sigurnosti svih uključenih u programski rad.

Član 4.

Prilikom planiranja i izvođenja vannastavnih i posebnih programa strogo je zabranjena svaka forma diskriminacije zasnovana na spolu, rasi, seksualnoj orijentaciji, fizičkom ili bilo kojem drugom obliku nedostatka, bračnom statusu, boji kože, jeziku, religiji ili vjerovanju, političkim ili drugim uvjerenjima, nacionalnom, etničkom ili socijalnom porijeklu, kao i u vezi s bilo kojom nacionalnom zajednicom, imovinskim statusom ili bilo kojim drugim statusom.

Član 5.

Svaki pojedinac koji sudjeluje u programskim aktivnostima vannastavnih i posebnih programa koje JU OŠ „Hilmi ef. Šarić“ Tarčin provodi mora biti potpuno svjestan da su na snazi sve norme i pravila koja su sadržana u Pravilima JU OŠ „Hilmi ef. Šarić“ Tarčin, kao i relevantnim zakonskim i podzakonskim aktima. S tim dolazi i odgovornost pridržavanja normi pristojnog ponašanja, uz jasno razumijevanje sankcija koje slijede u slučaju nepoštovanja istih.

Član 6.

U duhu principa ovog Kodeksa, učesnici programskih aktivnosti obavezuju se da će:

- Upravlјati svojim ponašanjem na primјeren naćin, što obuhvata poštovanje prava drugih, odrđavanje pristojnih i tolerantnih međulјudskih odnosa, te nenasilno rješavanje konflikata, uz zaštitu lićne i tuđe sigurnosti;
- Doprinјeti postizanju ciljeva i zadataka odgoјno-obrazovnih aktivnosti, promićući pravila JU OŠ „ Hilmi ef. Šarić“ Tarćin;
- Oćuvati vlastiti ugled, ugled JU OŠ „ Hilmi ef. Šarić“ Tarćin i ugled svojih nastavnika i kolega;
- Nastojati izgraditi i njegovati prijatelјske odnose, uvijek biti spremni za međusobnu podršku;
- Poticati kulturu međusobnog poštovanja, saradnje i razmjene razlićitih mišljenja;
- Pridrđavati se normi zajednićkog suživota, pokazivati empatiju prema drugima;
- Aktivno sudjelovati u svim planiranim programskim aktivnostima, redovno prisustvovati i saradivati na nalog nosioca i izvođaća programa;
- Poštovati upute i prilagođavanja planiranih aktivnosti koje daju nosioci i izvođaći programa;
- Brinuti se o vlastitoј imovini i oćuvati urednost i ćistoću prostora u kojem borave i gdje se provode programi;
- Ćuvati okoliš, prirodu i prirodne resurse te sprijećiti onećišćenje okoliša;
- Slijediti smјernice za oćuvanje prirodnih i kulturno-historijskih spomenika;
- Razvijati pozitivan odnos prema prirodi i usvajati ekološke navike;
- Pobrinuti se za lićnu higijenu i urednost;
- Biti pozitivan te aktivno pridonositi stvaranju ugodnog lićnog okruženja.

Član 7.

Vannastavni i posebni programi predstavljaju dragocјen doprinos fizićkom, emocionalnom, mentalnom i socijalnom razvoју djece i ućenika, prateći njihovu dob i potrebne pedagoške smјernice. Ovi se programi oslanјaju na savremene trendove u obrazovanјu te se usklađuju s nastavnim planovima i programima/kurikulumima. Raznolike aktivnosti obuhvataју organizaciju radionica, takmićenja, revija, izleta, studijskih posjeta, ekskurzija, kampovanja, društveno korisnog ućenja, škole u prirodi i mnoge druge inspirativne inicijative.

Član 8.

Ciljevi vannastavnih i posebnih programa mnogo su više od obićnog popisa. Oni predstavljaju temeljne svrhe ovih programa, oblikujući budućnost i razvoj sudionika na mnogo naćina. Vannastavni i posebni programi teže:

- Ovladavanјu znanјima i vještinama koje se ne mogu steći unutar okvira uobićajenog odgoјno-obrazovnog procesa;
- Jaćanju karakternih crta pojedinca;
- Poticanјu stvaranja vrlina i pozitivnih navika, razvoју moralnih svјetonazora i usvajanju kulture pristojnog ponašanja;
- Promicanјu fizićkog i mentalnog zdravlјa te provođenјu preventivnih mjera za njegovo oćuvanje;
- Oblikovanјu stavova koji osuđuju nasilје i svјesnosti o opasnostima koje ono donosi;

- Razvijanju komunikacijskih vještina, upravljanju emocijama i rješavanju sukoba te kroz razvijanje otpornosti na izazove okoline;
- Razvijanju, promicanju i čuvanju kolektivne memorije, povijesti, prirodnog i kulturno-historijskog nasljeđa Bosne i Hercegovine;
- Očuvanju sjećanja na važne događaje i iznimne ličnosti iz prošlosti Bosne i Hercegovine;
- Očuvanju raznolikosti i poticanju pluralizma, poticanju dijaloga i razumijevanju činjenica iz prošlosti, s ciljem izgradnje trajnog mira i temelja za saradnju;
- Razvijanju pozitivnog odnosa prema nacionalnim, kulturnim i estetskim vrijednostima, potrebama i običajima, te izgradnji pozitivnih društvenih odnosa;
- Stjecanju ekoloških navika i pravilnom upravljanju otpadom;
- Razvijanju svijesti o važnosti očuvanja prirode i ekološke ravnoteže te promicanju održivih praksi;
- Osnaživanju putem razvijanja kreativnosti, inovativnosti, samopouzdanja, upornosti i poduzetničkog razmišljanja;
- Razumijevanju poslovnih načela i učenju kako učinkovito upravljati finansijama;
- Ovladavanju vještinama i znanjima za suočavanje s kriznim situacijama, te kroz razvijanje samopouzdanja, samoprihvatanja i pozitivne slike o sebi;
- Osposobljavanju učenika za ispunjavanje osnovnih potreba izvan porodice i škole;
- Poticanju i ispoljavanju pozitivnih emocionalnih iskustava.

Član 9.

U okviru programskih aktivnosti, koje obuhvataju posjete ustanovama ili putovanja, učenici će imati priliku posjećivati samo pažljivo odabrane destinacije u prisutnosti svojih razrednika ili stručnih osoba koje su odabrane za organizaciju ovakvih aktivnosti, po preporuci nosioca programa. Učenici ne mogu biti posjetioци ustanova ili objekata, niti će koristiti smještajne i ugostiteljske usluge koje nisu u skladu s načelima i ciljevima odgojno-obrazovnog rada. Osim toga, učenici neće sudjelovati u događanjima ili koristiti usluge smještaja/ugostiteljstva koja nisu prikladna za njihovu dob i psihofizički razvoj.

Član 10.

Sve planirane programske aktivnosti, u slučaju neočekivanih okolnosti, fleksibilne su i podložne izmjenama. O takvim izmjenama odlučuju razrednici, vođe puta ili drugi sudionici u provedbi programa, u saradnji s voditeljima aktivnosti, i ista su dužni evidentirati i kroz izvještaj o realizaciji aktivnosti prezentirati.

Član 11.

Učesnici vannastavnih i posebnih programa obavezuju se na odgovorno ponašanje te se strogo zabranjuje:

- Vrijeđanje i nepristojno ponašanje prema drugim učenicima, nastavnicima, učesnicima programa te svim drugim osobama s kojima dođu u kontakt;
- Ometanje realizacije planiranih odgojno-obrazovnih aktivnosti;
- Izdvajanje bilo kojeg sudionika iz programa ili onemogućavanje sudjelovanja u određenim aktivnostima bez prethodnog dogovora s odgovornim osobama za provedbu;
- Isključivanje i izdvajanje pojedinaca ili grupa iz programa osim ako ugrožava provođenje aktivnosti.
- Upotreba alkohola ili drugih opojnih sredstava za učesnike programa. Učesnici programskih aktivnosti ne smiju nositi ili koristiti alkohol ili druge opojne tvari. Kršenje ovog pravila bit će podložno sankcijama shodno Pravilima JU OŠ „Hilmi ef. Šarić“ Tarčin koja ovakvo ponašanje svrstavaju u ozbiljne povrede učeničkih dužnosti, kao i drugim relevantnim zakonima i propisima;

- Za punoljetne učesnike programa: izbjegavanje neprihvatljivih praksi konzumacije duhana i duhanskih proizvoda unutar grupe;
- Za maloljetne učesnike: zabrana upotrebe duhana i duhanskih proizvoda. Upotreba duhana ili duhanskih proizvoda tokom programa bit će sankcionirana prema JU OŠ „ Hilmi ef. Šarić“ Tarčin, koja takvo ponašanje svrstavaju u povrede učeničkih dužnosti.
- Tokom putovanja i boravka u hotelu zabranjeno je posjećivanje soba drugih osoba koje nisu dio popisa učesnika programa;
- Neprikladno odijevanje, uključujući nošenje odjeće s uvredljivim natpisima, neurednu ili neprikladnu odjeću te oblačenje koje nije primjereno okruženju i situaciji;
- Ometanje reda u prijevoznim sredstvima, hotelima ili mjestima posjeta, uključujući pisanje, crtanje ili oštećivanje imovine;
- Krađa ili šteta na privatnoj ili društvenoj imovini;
- Nošenje oružja ili eksplozivnih tvari;
- Sudjelovanje u nasilnim sukobima;
- Neprikladno ponašanje i izjave koje se mogu povezati s aktualnim političkim, socijalnim ili drugim pitanjima u mjestima, institucijama ili objektima gdje se provodi program;
- Vrijeđanje drugih na osnovu političke, socijalne, spolne, nacionalne, vjerske ili druge osnove.

Svi oblici neprihvatljivog ponašanja podložni su Pravilima JU OŠ „ Hilmi ef. Šarić“ Tarčin i važećim zakonima. Troškove štete, bila ona namjerna ili nenamjerna, snosi počinilac (u slučaju punoljetnih osoba), dok roditelji snose odgovornost za štetu nanijetu od maloljetnih učenika.

Član 12.

Prilikom provođenja programskih aktivnosti od iznimne je važnosti striktno slijediti upute razrednika/profesora i drugih ovlaštenih osoba koje su odgovorne za određeni razred ili grupu. Odlazak iz grupe bez odobrenja i nepoštovanje uputa razrednika predstavlja ozbiljno ugrožavanje sigurnosti učenika i cijele grupe. Stoga će se takvo ponašanje podvrgnuti sankcijama shodno Pravilima JU OŠ „ Hilmi ef. Šarić“ Tarčin. Nastavnici-pratitelji također imaju obavezu poštovati upute voditelja puta i drugih ovlaštenih osoba.

Član 13.

U slučaju teže povrede učeničkih dužnosti organizatori aktivnosti dužni su od učenika zatražiti pismenu izjavu, uz prethodnu saglasnost roditelja. Nakon što učenik pruži ovu izjavu, ista se predaje za daljnju obradu u školskom protokolu JU OŠ „ Hilmi ef. Šarić“ Tarčin

Član 14.

Organizator ima obavezu poduzeti sve potrebne mjere kako bi osigurao potpunu sigurnost i dobrobit učenika tokom programa. U tu svrhu organizator će poduzeti sve korake kako bi osigurao:

- Siguran smještaj i boravak učenika isključivo u objektima i prostorima koji udovoljavaju svim standardima navedenim u relevantnim zakonima i propisima;
- Osigurati sigurno i ugodno putovanje učenika, zajedno sa sigurnošću njihove prtljage;
- Garantirati siguran i bezbrižan boravak u svim situacijama, uz dostupnost sredstava za zaštitu zdravlja učenika i mogućnost hitne intervencije ako je potrebno.

Član 15.

Nastavnici i drugo osoblje koje prati program obavezni su poduzeti preventivne mjere kako bi zaštitili sudionike od socijalno neprihvatljivih oblika ponašanja, neprijateljstva i svih oblika nasilja, s posebnim naglaskom na suzbijanju vršnjačkog nasilja.

Član 16.

Prilikom organizacije jednodnevnih i višednevnih aktivnosti, putovanja i boravka učenika razrednici ili osobe ovlaštene od direktora škole za određenu grupu učenika (odjeljenje ili dio odjeljenja) obavezni su posjedovati sve relevantne podatke o svakom učeniku u svojoj nadležnosti. Ti podaci bit će evidentirani na službenom obrascu koji propisuje škola JU OŠ „Hilmi ef. Šarić“ Tarčin i obuhvataju sljedeće informacije:

OSNOVNI PODACI O UČENIKU/UČENICI, UČESNIKU EXSKURZIJE

Prezime i ime učenika/učenice: _____

Prezime i ime oba roditelja: _____

Adresa stanovanja: _____

Kontakt-telefoni roditelja (kućni, mobilni oba roditelja i telefoni roditelja na poslu):

Podaci o učeniku vezani za eventualne bolesti, specifičnosti prehrane, religijske običaje, alergije, terapije i sl.:

Svi podaci upisani u ovaj obrazac su povjerljivi i za njih je odgovorna zadužena osoba!

Razrednik ili osoba zadužena za grupu od direktora: _____

Član 17.

Osobe odgovorne za provođenje vannastavnih i posebnih programa imaju obavezu čuvati povjerljivost podataka o zdravstvenim i drugim posebnim potrebama učenika i ostalih učesnika studijskih posjeta.

Član 18.

Osobe koje su odgovorne za provođenje vannastavnih i posebnih programa imaju obavezu poduzeti sve potrebne radnje kako bi osigurale zdravstvenu i opću zaštitu učenika i svih ostalih sudionika.

Član 19.

Svi učesnici uključeni u provedbu vannastavnih i posebnih programa moraju striktno poštovati odredbe ovog Etičkog kodeksa.

Član 20.

Tokom studijske posjete nadzor nad provođenjem Kodeksa obavlja odgovorna osoba koju imenuje direktor škole.

Član 21.

Povreda načela Etičkog kodeksa može rezultirati pokretanjem disciplinskog postupka za kršitelje, uključujući nastavno i nenastavno osoblje. Što se tiče učenika, primjenjuju se odredbe Pravilnika o odgojno-disciplinskim mjerama u slučaju povrede.

Etički kodeks „Ekskurzije“ usvojen na sjednici Nastavničkog vijeća, održanoj 13.04. 2026. godine.

Direktor škole:

Zineta Bajrić